

BIBLIOGRÁFIA

VESZPRÉMY LÁSZLÓ

WORKSHOPS OF THE PARTNERSHIP FOR PEACE CONSORTIUM'S MILITARY HISTORY WORKING GROUP¹

A Békepartnerség által életre hívott Hadtörténeti Munkacsoport immár 6. nemzetközi konferenciáját tartotta a Szlovák Hadtörténeti Intézet és a párizsi Hadtörténeti Szolgálat (Service historique de la Défense) szervezésében Pozsonyban 2006 áprilisában, a konferencia témája a konfliktusokat követő többnemzetiségű katonai együttműködés volt (Exiting War: Post-Conflict Military Operations).

A konferencia ismét élénk magyar részvétellel zajlott, *Tulipán Éva* (Hadtörténeti Intézet és Múzeum) az 1956-os magyar forradalmat követő megtorlásról, *Jakus János* (Hadtörténeti Intézet és Múzeum) a Magyar Honvédség béketámogató műveletekben való részvételéről, *Germuska Pál* (1956-os Intézet) a hidegháborút követő hadiipari konverzióról tartott előadást. A konferencián, amelyen minden eddigénél többen, 28-an adtak elő, és a résztvevő országok az eddigi legnagyobb számban jelentek meg, megvonták a hadtörténész műhely eddigi működésének mérlegét. Örömmel állapították meg, hogy az évek alatt az eredetileg közép-európai témákkal induló, és a közép-európai együttműködést elősegítő sorozat összeurópai műhellyé nőtte ki magát, melyben az Egyesült Államokkal és Kanadával kiegészülve a kontinens minden térsége képviselteti magát (Olaszország, Románia, Lengyelország, Csehország, Szlovákia, Szlovénia, Magyarország, Svédország, Spanyolország, Görögország, Hollandia, Nagy-Britannia, Franciaország és az Orosz Föderáció). Általános a vélekedés, hogy a hatalmas létszámú éves nemzetközi hadtörténész kongresszusok mellett ez vált az európai hadtörténészek legaktívabb, legeredményesebb éves találkozójává. Figyelemre méltó az is, hogy – szemben a CIHM nemzetközi éves hadtörténeti konferenciáival – itt az orosz nyelv is hivatalos nyelv maradt, sokkal aktívabb szakmai érintkezésre nyílik lehetőség, és az alapítástól kezdve folyamatos és aktív az orosz részvétel.

Együttal fordulópontoz is érkezett a konferencia-sorozat, mivel 2006-ra kivált a Békepartnerség Programból, és önálló finanszírozásúvá vált. Ez a gyakorlatban az jelenti, hogy az egyes tagállamok saját költségeikhez nem kapnak támogatást, a konferencia közös költségeit pedig a nagy hagyományú (amerikai, német, francia és kanadai) hadtörténeti szolgálatok évről és évre változó arányban támogatják, illetve más szervezetektől és alapítványoktól pályázott támogatásokból fedezik.

A konferenciák előadásai az amerikai hadtörténeti szolgálat támogatásának köszönhetően évről évre megjelentek belső terjesztésű CD ROM-on. Jelen CD ROM megjelenésével immár öt esztendő előadásai kereshetők vissza: 2001 Bukarest (Case Studies of the Cold War); 2002 Szófia (Military Policy in Europe, 1870–1914); 2003 Prága (NATO and Warsaw Pact – The Formative Years 1948–1968); 2004 Budapest (Military Professionalization, 1900–1999, The Quest for Excellence)²; 2005 Bécs (Multi-National Operations, Alliances and International Military Co-

---

¹ CD ROM, 2006.

² A konferenciákról szóló ismertetések folyóiratunk, a *Hadtörténelmi Közlemények* (HK) Krónikarovatában: 1.) *Ehrenberger Róbert*: Partnerség a békéért. A Hadtörténeti Munkacsoport első ülése, Bukarest, 2001. április 17–22. HK 2001. 4. sz., 748–749. o.; 2.) *Balla Tibor*: Katonapolitika Európában, 1870–1914. Nemzetközi konferencia, Szófia, 2002. március 4–7. HK 2002. 4. sz., 1237–1241. o.; 3.) *Ehrenberger Róbert*: Beszámoló a PFP Military History Working Group 2003. évi plenáris üléséről, Prága, 2003. április 7–11. HK 2003. 2. sz., 617–619. o.; 4.) *Veszprémy László*: A professzionizálódó hadügy, 1900–1999. Törekvés a minőségre. Nemzetközi hadtörténeti konferencia, Budapest, 2004. március 29 – április 2. HK 2004. 1. sz., 333–334. o., továbbá *Veszprémy László*: A történeti kutatások fontosságáról. Beszélgetés John S. Brown tábornokkal. *Magyar Honvéd*, 2004. május 28., 16. o.

Operation: Past and Future). Az angol, orosz és francia nyelvű előadások részben nyomtatásban is megjelentek, mégpedig 2001-ben a bukaresti, 2004-ben pedig a budapesti konferencia anyaga, ez utóbbi a „*Revue Internationale d'Histoire Militaire No. 80.*” magyar számaként. A többi konferencia válogatott előadásai a PfP folyóiratában, a „*Connections: A Quarterly Journal*”-ben láttak, illetve látnak napvilágot. Az anyag CD ROM formában elérhető a Hadtörténeti Intézet és Múzeum Hadtörténeti Könyvtárában, a teljes anyag pedig a Pfp/MHWG web oldalán (www.pfpconsortium.org).

Az eddigi előadások országok szerinti csoportosításban a következők:

Ausztria

Schmidl, Erwin: Conscription and Professional Military Service: The Austrian Experience in the 20th Century (2004)

Bulgária

Angelov, Anju: Bulgarian Armed Forces during the Period of Transition to the Cold War (2001)

Angelov, Anju: Bulgarian Military Professionalism: Traditions and Transformation (2004)

Baev, Jordan: The Evolution of the Warsaw Pact Organizational Structure and Decision Making Process, 1955–1969 (2003)

Krivorov, Ignat: La stratégie militaire bulgare dans les guerres balkaniques. expression de la politique nationale dans la période de 1878–1913 (2002)

Krivorov, Ignat – Prokopiev, Anatoly: The Delicate Choices of Bulgaria in 1941 and 1945 (2005)

Minchev, Dimiter: Participation of Bulgaria in the Warsaw Pact (2001)

Minchev, Dimiter: The Boundaries of the Bulgarian Nation and the Character of the Wars, Waged by It in the Period 1870–1914. (2002)

Minchev, Dimiter: Bulgarian Professional Army after WW I (2004)

Petrov, Todor: Les reformes dans l'armée bulgare 1903–1912 (2002)

Simeonov, Ivan: La stratégie militaire bulgare dans les guerres balkaniques. expression de la politique nationale dans la période de 1878–1913 (2002)

Stanchev, Stancho: Bulgarian Military Professionalism: Traditions and Transformation (2004)

Yavashchev, Sevo: Aspects militaires dans la politique étranger de Bulgarie, 1878–1914 (2002)

Kanada

Haycock, Ronald: Voyage from Innocence: Canada and the Early Cold War, 1945–1963. (2003)

Haycock, Ronald: Officers' Professional Development and Military Education in Canada: the Historical Baggage (2004)

Haycock, Ronald: Getting to be Junior but Sovereign Allies: Canada in the Boer War and the Great War (2005)

Hennessy, Michael: Canada working in the Coalitions of the Cold War (2005)

Leslie, Andrew: Canada working in Contemporary Alliances and Coalitions: Bosnia and Afghanistan (2005)

Mckercher, Brian: Isolation vs. Intervention: The United Kingdom and Canada, 1935–1939 (2005)

Cseh Köztársaság

Pilát, Vladimír: Czechoslovak Military Hospital in Korean War, 1952–1953 (2003)

Franciaország

Braud, Emmanuelle: The International Expedition in China, 1900–1901 (2005)

Ebel, Eouard: Le maintien de l'ordre et les militaires en France entre 1870 et 1914 (2002)

Galera, Yan: The Reorganization of the Macedonian Gendarmerie: An Example of European Military Co-Operation, 1904–1914 (2005)

Guelton, Frederic: La politique de sécurité de la France, de l'isolement bismarckien à la Triple entente (2002)

Guyot, Philippe: Le corps international d'occupation de la Crète 1897–1909 (2002)

Haberbush, Benoit: The Detachment of Gendarmerie in Berlin, 1948–1968 (2003)

Benninger, Laurent: Conflits, armements et guerre interdite (2002)

Inquimbert, Anne-Aurore: Le concept d'armée professionnelle dans la littérature militaire de l'entre-deux-guerres (2004)

Lahaie, Olivier: French Involvement in the Korean War (2005)

Panel, Louis: Gendarmes and Mobilization in 1914–1918 (2004)

Porte, Rémy: Une création française originale: Les troupes coloniales (2004)

Romer, Jean-Christophe: Conflits, armements et guerre interdite (2002)

Sarmant, Thierry: La guerre qui n'a jamais eu lieu. Perception de la menace: L'armée française et les plans d'opérations soviétiques en Europe occidentale 1945–1970 (2001)

Németország

Harder, Hans-Joachim: Guarantors of Peace and Freedom. The U. S. Forces in Germany, 1945 to 1990 (2001)

Harder, Hans-Joachim: Freedom or Unity – The Dilemma of German Foreign and Security Policy between 1949–1990 (2003)

Heinemann, Winfried: NATO and the Trieste Crisis (2003)

Krüger, Dieter: Security by Flexibility? The FRG and the Change of NATO Strategy in the 1960s (2005)

Schiel, Rüdiger: The Relations between the German Imperial Navy and the Imperial and Royal Austro-Hungarian Navy, 1871–1914 (2005)

Trotnow, Helmut: Between War and Peace – The Military Presence of the Western Allies in Berlin, 1945–1994 (2003)

Nagy-Britannia

Ward, Alex: The British Experience in Moving from Conscription to an All-Regular Army (2004)

Wildman, Helen: Media Operations for the International Security and Assistance Force in Afghanistan (2005)

Görögország

Mourellos, Ioannis: Y a-t-il eu un impérialisme grec? (2002)

Toussas, Andreas: The Hellenic Navy and NATO (2005)

Magyarország

Balla, Tibor: The Military Participation of the Austro-Hungarian Monarchy in the Settlement of the Scutari Crisis, 1913–1914 (2002)

Balló, István: The Hungarian Army during the Cold War Years, 1948–1968 (2003)

Germuska, Pál: From Commands to Coordination: Defence Industry Co-Operation within the Member States of the Warsaw Pact, 1956–1965 (2005)

Horváth, Miklós: Warsaw Pact and the Hungarian Revolution of 1956 (2001)

Molnár, Ferenc: Professionalization, as a Transition from Conscription to the All-Volunteer Armed Forces (2004)

Nagy, Tamás: Hungarian Military Policy, 1948–1956 (2003)

Nagy, Tamás: Quantitative Education of the Cold War Period Hungary (2004)

Nagy, Tamás: Hungary's Role at the Birth of the Warsaw Pact (2005)

Okváth, Imre: Reorganization of the Hungarian Army, 1956–1962 (2004)

Pollmann, Ferenc: Ballhausplatz and the General Staff – The Case of Albania. (2002)

Pollmann, Ferenc: The Dual Alliance and Austria-Hungary's Balkans Policy (2005)

Szabó, Miklós: Reformation of Hungarian Military Higher Education after 1996 (2004)

Macedonia

Stoichev, Vanche: Defence Policy in the Balkans and the Division of Macedonia in 1913 (2002)

Hollandia

Hoffenaar, Jan: The Czechoslovakian Injection: The Netherlands and the 1968 Invasion of Czechoslovakia (2001)

Hoffenaar, Jan: Will the Netherlands be Defended? The Problems with the Main Defence Line in Central Sector of NATO at the Beginning of the 1950s (2003)

Klinket, Wim: Dutch Dilemmas. Trends and Challenges in Dutch Officer Education (2004)

Schoenmaker, Ben: Multinational Military Co-Operation during the Liberation of the Netherlands, 1944–1945 (2005)

Románia

Constantiniu, Florin: Romania and the Cold War (2001)

Dușu, Alesandru: Romania, May 1958. First Withdrawal of the Soviet Troops from the „External” Empire (2001)

Filip, Cioculescu Serban: The Professionalization of the Romanian Armed Forces in the Perspective of Romania's Integration within the Euro-Atlantic Security Structures (2004)

- Ionescu, Mihail*: The Relation between Resources and Military Objectives. The Case of the Romanian Army Between 1878–1914 (2002)
- Ionescu, Mihail*: Bucharest Initiatives to Reform the Warsaw Pact, 1964–1968 (2003)
- Iosipescu, Sergiu*: The Carpathian–Danubian Principalities. Military Alliances in the 17th Century (2005)
- Macuc, Mihai*: An Alliance inside the Triple Alliance. Romania and Italy. A Case Study (2002)
- Moldoveanu, Amelia Cerasela*: The Military Education System in Romania and the Professionalization of the Armed Forces (2004)
- Otu, Petre*: Romania and the Asian Enlargement of the Warsaw Pact. The Case of Mongolia (2001)
- Otu, Petre*: 1878–1883: From Partnership with Russia to Alliance with Central Powers and the Meaning of this Choice (2002)
- Otu, Petre*: In the Shadow of the Allies. Romanian–Italian Relations, 1919–1927 (2005)
- Retegan, Mihail*: Romania and the „Sinatra” Doctrine. Bucharest and the Polish Events of the Summer of 1989 (2001)
- Rîjnoveanu, Carmen*: Romania’s Autonomous Policy and the Sino–Soviet Polemic, 1960–1968 (2003)
- Rîjnoveanu, Carmen*: Cooperation through the Iron Curtain. The Relations between Romania and the United States, 1960s–1970s (2005)
- Vartic, Gheorghe*: Romania and the Asian Enlargement of the Warsaw Pact. The Case of Mongolia (2001)
- Vartic, Gheorghe*: 1958: Withdrawal of Soviet Troops from Romania. Moscow’s Decision or Bucharest’s Victory? (2003)

Orosz Föderáció

- Belosludtsev, Oleg*: Cold War, the View from Russia (2001)
- Belosludtsev, Oleg*: The Turkish War of 1877–1878 and the Development of Military Art (2002)
- Belosludtsev, Oleg*: Soviet Military in Korean War, 1950–1953 (2003)
- Belosludtsev, Oleg*: Views of the USSR Military Leaders on Character of the Future War, 1945–1991 (2004)
- Belosludtsev, Oleg*: Military Co-Operation of CIS Countries, 1991–2004 (2005)
- Ilyin, Yuriy*: Military-Political Aspects of the Second Peace Conference, Held in Hague in 1907 (2002)
- Lyoshin, Mikhail*: Development of Soviet Armed Forces after WW II (2004)
- Lyoshin, Mikhail*: Participation of the Russian Military Contingent in Multinational Operations in Kosovo (KFOR): Gained Experience and Lessons for the Future (2005)

Szlovákia

- Čaplovič, Miloslav*: The Professional Training of the Slovak Officers, 1920–1944 (2004)
- Cséfalvay, František*: The Professional Training of the Slovak Officers, 1920–1944 (2004)

Katreba, Zoltan: The Professionalization of the Slovak Army in 1993–2001. Plans and Reality (2004)

Púčik, Miloslav: Die militärische Besetzung der Slowakei im August 1968 im Kontext der Bedeutung der Tschechoslowakei für den Warschauer Pakt (2001)

Štaigl, Jan: Slovakia in the Conception of Building of the Czechoslovak Army as Army of the First Operational Line of the Soviet Block (2003)

Štefanský, Michal: Cold War and its Consequences in 1952–1953 (2003)

Štefanský, Michal: The Soviet Influence on Czechoslovakia before the Warsaw Pact, 1947–1955 (2005)

Szlovénia

Melasic, Marjan: Comparative Study on Conscription vs. All-Volunteer Forces in Europe (2004)

Törökország

Taskiran, Cemalettin: Les tentatives de reforme dans l'armée ottomane après la guerre des Balkans (2002)

Ukrajna

Borduk, Oleg: The Ukrainian Way of Professionalization of the Defense Sector (2004)

Borduk, Oleg: Problems Associated with Forming a Temporary Coalition for the Execution of the Military Operation in Iraq – Compulsion to meet International Commitments of International Intervention? (2005)

Egyesült Államok

Adams, Bianca: The American Soldier in Germany, 1951–1955 (2003)

Brown, John S.: Making Things happen: From Doctrine to Action in Desert Storm (2004)

Epley, William W.: America's First Cold War Army, 1945–1950 (2001)

Garrett, Scott: Military Interests in the Balkans, 1870–1914 (2002)

Garrett, Scott: Seeking Excellence: Professionalization of the U.S. Army Non-Commissioned Officer Corps in the 20th Century (2004)

Garrett, Scott: Munich 1938: a Failure to Honour Treaty Obligations (2005)

Gorell, Richard: The Army prepares for Cuba (2001)

Rush, Robert S.: The Bulgarian Soldier, 1910–1913 (2002)

Rush, Robert S.: The American Soldier in Germany, 1959–1963 and 1966–1969 (2003)

Rush, Robert S.: The Evolution of NCOs in Training Soldiers (2004)

Rush, Robert S.: A Study of Sovereign States in Coalition Warfare. The Confederate States of America – A Lesson in Principle over Practicality (2005)

TARTALOM

	ACTA EXECUTIONIS PACIS. LUIGI FERDINANDO MARSILI GRÓF TUDOMÁNYOS ÉS POLITIKAI HAGYATÉKA	
NAGY LEVENTE	Rebellis barbárok és nagylelkű hősök. Luigi Ferdinando Marsili nézetei a Habsburg és az Oszmán Birodalomról-----	303
BENE SÁNDOR	Acta pacis – béke a muzulmánokkal. Luigi Ferdinando Marsili terve a karlócai béke iratainak kiadására-----	329
F. MOLNÁR MÓNIKA	Buda 1684. évi ostromának „ismeretlen” török ábrázolása a bolognai Marsili-gyűjteményből-----	373
	TANULMÁNYOK	
TÓTH FERENC	Ex libris baron de Tott. Portyázás egy XVIII. századi magyar származású francia huszártiszt könyvtárában-----	389
LÁZÁR BALÁZS	Mantova visszafoglalása a második koalíciós háború idején, 1799. július 5 – július 30.-----	415
	KÖZLEMÉNYEK	
TŐSÉR MÁRTON	Bizánci terjeszkedés a X. században – ostromtechnikák elméletben és gyakorlatban-----	459
NÉMETH GYÖRGY	A tábornok, aki ezredes volt. Gál Sándor (1817–1871) tábornoki kinevezése-----	483
	FORRÁSKÖZLEMÉNYEK	
MÉSZÁROS KÁLMÁN	Az 1706. április 18-i vezsényi ütközet kuruc áldozatai	501
	VITA	
SZÉKELY GYÖRGY	Honvédelem a gyepűtől a kővárig, a könnyűlovastól a páncélos vitézig-----	509
VESZPRÉMY LÁSZLÓ	A középkori hadtörténetírás és forrásai-----	517
ÁGOSTON GÁBOR	Történetírás és hadtörténetírás. Gondolatok a professzionális és népszerű angolszász hadtörténetírásról-----	524
PÁLFFY GÉZA	A modern hadtörténetírás további kutatásra váró iratanyagáról. Az Udvari Haditanács XVI–XVII. századi iratai-----	538

SZEMLE

KARL ZENO PINTER	Spada și sabia medievală în Transilvania și Banat, secolele IX–XIV – Mittelalterliche Schwerter und Säbel in Siebenbürgen und im Banat, 9–14. Jahrhundert (<i>Gáll Ervin</i>)-----	561
KOVÁCS PÉTER	Marcus Aurelius esőcsodája és a markomann háborúk (<i>Székely Melinda</i>)-----	564
SLAVKO GAVRILOVIĆ	Građa za istoriju vojne granice u XVIII veku. Knjiga II. Banska krajina XVII–XVIII vek (<i>Babkovity Attila – Varga Szabolcs</i>)-----	567
BÁNKÚTI IMRE (KIAD.)	II. Rákóczi Ferenc ezertizenkét napja. Beniczky Gáspár fejedelmi titkár diáriuma, 1707–1710 (<i>Seres István</i>)-----	570
BALLA ANTAL, DÁVID GÉZA, FODOR PÁL, KÖPECZI BÉLA (ET AL.)	II. Ferenc Rákóczi'nin hayati Ve Türkiye'deki sürgün günleri – II. Rákóczi Ferenc élete és törökországi emigrációja (<i>Seres István</i>)-----	572
ROY ADKINS	Trafalgar. The Biography of a Battle (<i>Illés András</i>)--	574
KAZINCZY ISTVÁN	Körösladány szülőtte, Tüköry Lajos (1830–1860). A magyar szabadságharc főhadnagya, a törökországi emigráció őrnagya, az olasz egyesítés mártír ezrede-se (<i>Pete László</i>)-----	580

BIBLIOGRÁFIA

VESZPRÉMY LÁSZLÓ	Workshops of the Partnership for Peace Consortium's Military History Working Group-----	583
------------------	---	-----

CONTENTS

<p>ACTA EXECUTIONIS PACIS. THE SCIENTIFIC AND POLITICAL LEGACY OF LUIGI FERDINANDO MARSILI</p>		
LEVENTE NAGY	Rebellious Barbarians and Generous Heroes. Luigi Ferdinando Marsili's Views about the Habsburg and the Ottoman Empires-----	303
SÁNDOR BENE	Acta Pacis – Peace with the Muslims. The Plans of Luigi Ferdinando Marsili for the Publication of the Papers of the Karlowitz Peace Treaty -----	329
MÓNIKA F. MOLNÁR	An "Unknown" Turkish Portrayal of the Siege of Buda in 1684 from the Marsili Collection in Bologna -----	373
<p>STUDIES</p>		
FERENC TÓTH	Ex Libris Baron de Tott. The Library of an 18th Century French Hussar Officer of Hungarian Origin -----	389
BALÁZS LÁZÁR	The Recapture of Mantua during the 2nd War of the Coalition, 5–30 July 1799-----	415
<p>PUBLICATIONS</p>		
MÁRTON TŐSÉR	Byzantine Expansion in the 10th Century – Siege Techniques in Theory and in Practice-----	459
GYÖRGY NÉMETH	The General Who Was a Colonel. Sándor Gál's Promotion to the Rank of General-----	483
<p>HISTORICAL SOURCES</p>		
KÁLMÁN MÉSZÁROS	The Kuruc Victims of the Battle of Vezseny on 18 April 1706-----	501
<p>DISPUTE</p>		
GYÖRGY SZÉKELY	Home Defence from the Marchland to Stone Castles, from Light Cavalrymen to Knights in Armour -----	509
LÁSZLÓ VESZPRÉMY	Military Historiography in the Middle Ages and Its Sources-----	517
GÁBOR ÁGOSTON	Historiography and Military Historiography. Reflections on Professional and Popular Anglo-Saxon Military Historiography-----	524
GÉZA PÁLFFY	Documents of Modern Military Historiography That Need Further Research. 16th and 17th Century Files of the War Council of the Court-----	538

REVIEW

KARL ZENO PINTER	Spada și sabia medievală în Transilvania și Banat, secolele IX–XIV – Medieval Swords and Sabres in Transylvania and in the Banat, 9th–14th Century (<i>Ervin Gáll</i>)-----	561
PÉTER KOVÁCS	Marcus Aurelius' Miracle of Rain and the Marcomanni Wars (<i>Melinda Székely</i>)-----	564
SLAVKO GAVRILOVIĆ	Građa za istoriju vojne graniče u XVIII veku. Knjiga II. Banska krajina XVII–XVIII vek (<i>Babkovity Attila – Varga Szabolcs</i>)-----	567
IMRE BÁNKÚTI (Ed.)	One Thousand and Twelve Days of Ferenc II Rákóczi. The Diaries of Gáspár Beniczky, Secretary of the Prince, 1707–1710 (<i>István Seres</i>)-----	570
ANTAL BALLA, GÉZA DÁVID, PÁL FODOR, BÉLA KŐPECZI (ET AL.)	II. Ferenc Rákóczi'nin hayatı Ve Türkiye'deki sürgün günleri – The Life of Ferenc II Rákóczi and His Exile in Turkey (<i>István Seres</i>)-----	572
ROY ADKINS	Trafalgar. The Biography of a Battle (<i>András Illés</i>)--	574
ISTVÁN KAZINCZY	Lajos Tüköry (1830–1860), Son of Körösladány. 1st Lieutenant of the Hungarian War of Independence, Major of the Hungarian Exile in Turkey, Colonel and Martyr of the Unification of Italy (<i>László Pete</i>)-	580

BIBLIOGRAPHY

LÁSZLÓ VESZPRÉMY	Workshops of the Partnership for Peace Consortium's Military History Working Group-----	583
------------------	---	-----

TABLE DES MATIERES

	ACTA EXECUTIONIS PACIS. L'HÉRITAGE SCIENTIFIQUE ET POLITIQUE DU LOUIS FERDINAND DE MARSIGLI	
LEVENTE NAGY	Barbares rebelles et héros généreux. Les idées de Louis-Ferdinand de Marsigli sur l'Empire des Habsbourg et l'Empire ottoman-----	303
SÁNDOR BENE	Acta pacis – paix avec les musulmans. Le projet de Louis Ferdinand de Marsigli relatif à la publication des documents de la paix de Karlóca -----	329
MÓNIKA F. MOLNÁR	Représentation »inconnue« du siège de 1684 de Buda issue de la collection de Marsigli de Bologne-----	373
	ETUDES	
FERENC TÓTH	Ex libris baron de Tott. IncurSION dans la bibliothèque d'un officier de hussard d'origine hongroise du XVIII ^{ème} siècle-----	389
BALÁZS LÁZÁR	La reprise de Mantoue au cours de la deuxième guerre de coalition, 5–30 juillet 1799-----	415
	PUBLICATIONS	
MÁRTON TÓSÉR	Expansion byzantine au X ^{ème} siècle – techniques de siège en théorie et en pratique-----	459
GYÖRGY NÉMETH	Le général qui fut colonel. La nomination de Sándor Gál (1817–1871) comme général-----	483
	PUBLICATIONS DE SOURCE	
KÁLMÁN MÉSZÁROS	Les victimes kouroutz de la bataille de Vezenseny du 18 avril 1706-----	501
	DÉBAT	
GYÖRGY SZÉKELY	Défense nationale de la zone de protection au fort en pierre, du cavalier léger au chevalier bardé de fer----	509
LÁSZLÓ VESZPRÉMY	L'historiographie militaire médiévale et ses sources	517
GÁBOR ÁGOSTON	L'historiographie et l'historiographie militaire. Réflexions sur l'historiographie militaire professionnelle et populaire anglo-saxonne-----	524
GÉZA PÁLFFY	Les documents à explorer de l'historiographie moderne. Les documents des XVI–XVII ^e siècles du Conseil de guerre de la Cour-----	538

REVUE

KARL ZENO PINTER	Spada și sabia medievală în Transilvania și Banat, secolele IX–XIV – Mittelalterliche Schwerter und Säbel in Siebenbürgen und im Banat, 9–14. Jahrhundert (<i>Ervin Gáll</i>)-----	561
PÉTER KOVÁCS	La pluie miraculeuse de Marcus Aurelius et les guerres marcomannes (<i>Melinda Székely</i>)-----	564
SLAVKO GAVRILOVIĆ	Grada za istoriju vojne graniče u XVIII veku. Knjiga II. Banska krajina XVII–XVIII vek (<i>Attila Babkovity – Szabolcs Varga</i>)-----	567
IMRE BÁNKÚTI (ED.)	Mille douze jours de François Rákóczi II. Le journal de Gáspár Beniczky, secrétaire du prince, 1707–1710 (<i>István Seres</i>)-----	570
ANTAL BALLA, GÉZA DÁVID, PÁL FODOR, BÉLA KÖPECZI (ET AL.)	II. Ferenc Rákóczi'nin hayatı Ve Türkiye'deki sürgün günleri – La vie et l'émigration en Turquie de François Rákóczi II (<i>István Seres</i>)-----	572
ROY ADKINS	Trafalgar. The Biography of a Battle (<i>András Illés</i>)--	574
ISTVÁN KAZINCZY	Fils de Körösladány, Lajos Tüköry (1830–1860). Lieutenant général de la guerre d'indépendance hongroise, commandant de l'émigration en Turquie et colonel martyre de l'unification italienne (<i>László Pete</i>)--	580
BIBLIOGRAPHIE		
LÁSZLÓ VESZPRÉMY	Workshops of the Partnership for Peace Consortium's Military History Working Group-----	583

INHALT

	ACTA EXECUTIONIS PACIS. DER WISSENSCHAFTLICHE UND POLITISCHE NACHLASS VON LUIGI FERDINANDO MARSILI	
LEVENTE NAGY	Rebellische Barbaren und edelgesinnte Helden. Die Ansichten von Graf Luigi Ferdinando Marsili über das Habsburger- und das Osmanenreich-----	303
SÁNDOR BENE	Acta pacis – Friede mit den Muslimen. Der Plan von Luigi Ferdinando Marsili zur Herausgabe der Schriften des Friedens von Karlowitz -----	329
MÓNIKA F. MOLNÁR	Die „unbekannte“ türkische Darstellung des Sturms auf Buda (Ofen) im Jahre 1684 aus der Marsili- Sammlung in Bologna-----	373
	STUDIEN	
FERENC TÓTH	Ex libris baron de Tott. Streifzug durch die Biblio- thek eines französischen Husarenoffiziers ungarischer Abstammung aus dem 18. Jahrhundert-----	389
BALÁZS LÁZÁR	Die Rückeroberung von Mantua zur Zeit des Zwei- ten Koalitionskrieges, 5. Juli – 30. Juli 1799-----	451
	MITTEILUNGEN	
MÁRTON TŐSÉR	Byzantinische Expansion im 10. Jahrhundert – Be- lagerungstechniken in der Theorie und in der Praxis	459
GYÖRGY NÉMETH	Der General, der Oberst war. Die Ernennung von Sándor Gál (1817–1871) zum General-----	483
	QUELLENPUBLIKATIONEN	
KÁLMÁN MÉSZÁROS	Die Kurutzenopfer des Gefechts bei Vezseny am 18. April 1706-----	501
	DISKUSSION	
GYÖRGY SZÉKELY	Landesverteidigung von der Grenzscheide bis zur Stein- burg, vom leichten Reitern bis zum geharnischten Ritter	509
LÁSZLÓ VESZPRÉMY	Die Militärgeschichtsschreibung im Mittelalter und ihre Quellen-----	517
GÁBOR ÁGOSTON	Geschichtsschreibung und Militärgeschichtsschrei- bung. Gedanken über die professionelle und populäre angelsächsische Militärgeschichtsschreibung-----	524
GÉZA PÁLFFY	Über die Dokumente der modernen Militärgeschichts- schreibung, die weiterer Forschung bedürfen. Die Schrif- ten des Hofkriegsrates aus dem 16-17. Jahrhundert-----	538

RUNDSCHAU	
KARL ZENO PINTER	Spada și sabia medievală în Transilvania și Banat, secole IX-XIV – Mittelalterliche Schwerter und Säbel in Siebenbürgen und im Banat, 9-14. Jahrhundert (<i>Erwin Gáll</i>)----- 561
PÉTER KOVÁCS	Das Regenmirakel von Marcus Aurelius und die Markomannenkriege (<i>Melinda Székely</i>)----- 564
SLAVKO GAVRILOVIĆ	Grada za istoriju vojne granice u XVIII veku. Knjiga II. Banska krajina XVII-XVIII vek (<i>Attila Babkovity – Szabolcs Varga</i>)----- 567
IMRE BÁNKÚTI (RED.)	Die tausendzwoölf Tage des Ferenc II. Rákóczi. Das Diarium des Fürstensekretärs Gáspár Beniczky, 1707–1710 (<i>István Seres</i>)----- 570
ANTAL BALLA, GÉZA DÁVID, PÁL FODOR, BÉLA KÖPECZI (ET AL.)	II. Ferenc Rákóczi'nin hayatı Ve Türkiye'deki sürgün günleri – Das Leben und die türkische Emigration von Ferenc II. Rákóczi (<i>István Seres</i>)----- 572
ROY ADKINS	Trafalgar. The Biography of a Battle (<i>András Illés</i>)-- 574
ISTVÁN KAZINCZY	Das Kind der Stadt Körösladány, Lajos Tüköry (1830–1860). Der Oberleutnant des ungarischen Freiheitskampfes, der Major der türkischen Emigration, der Märtyreroberst der italienischen Vereinigung (<i>László Pete</i>)----- 580
BIBLIOGRAFIE	
LÁSZLÓ VESZPRÉMY	Workshop of the Partnership for Peace Consortium's Military History Working Group----- 583

ОБЗОР

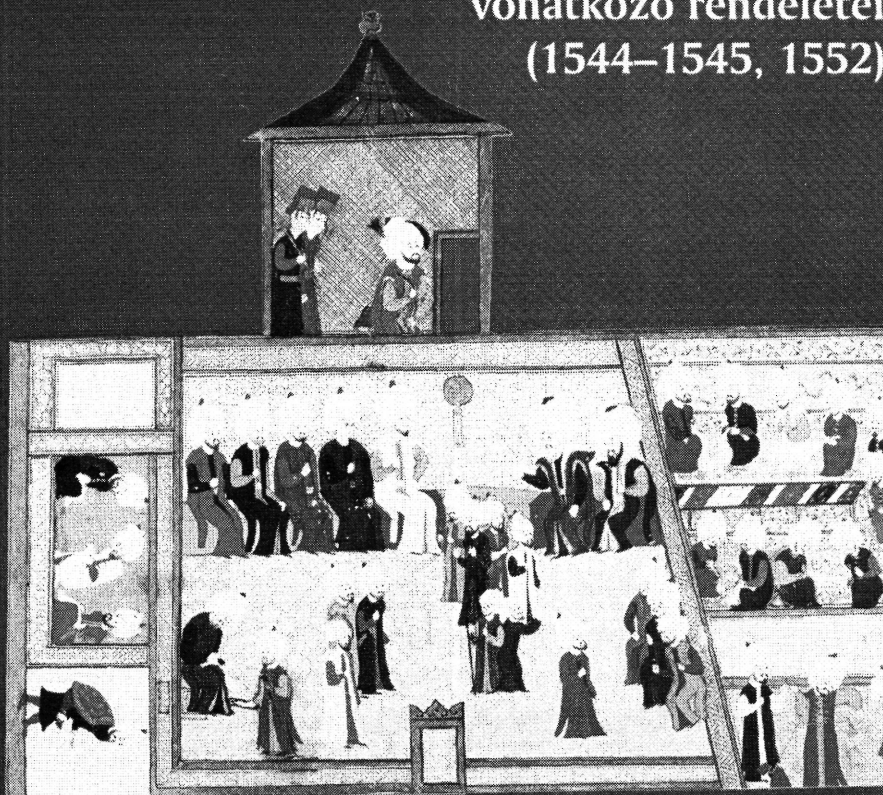
КАРЛ ЗЕНО ПИНТЕР	Spada si sabia medievala in Transilvania si Banat, secolele IX–XIV Mittelalterliche Schwerter und Säbel in Siebenbürgen und im Banat, 9–14 Jahrhundert (<i>Ервин Галл</i>)-----	561
ПЕТЕР КОВАЧ	Чудо-дождь Марка Авреля и войны маркоманов (<i>Мелинда Секей</i>)-----	564
СЛАВКО ГАВРИЛОВИЧ	Grada za istoriju vojne granice u XVIII vek (<i>Амтила Бабковити–Сабольч Варга</i>)-----	567
ИМРЕ БАНКУТИ (ИЗД.)	Тысяча двенадцать дней Ференца II. Ракоци. Дневник секретаря князя Гашпара Беницки. 1707–1710 гг. (<i>Иштван Шереш</i>)-----	570
АНТАЛ БАЛЛА, ГЕЗА ДАВИД, ПАЛ ФОДОР, БЕЛА КЕПЕЦИ (И ДР.)	II Ferenz Rakóczi' nin hayan Ve Türkiye'deki sürgün günleri – Жизнь Ференца II Ракоци и его турецкая эмиграция (<i>Иштван Шереш</i>)-----	572
РОЙ АДКИНС	Трафалгар – The Biography of a Battle (<i>Андраш Иллеш</i>)-----	574
ИШТВАН КАЗИНЦИ	Лайош Тьюкери– сын Кёрёшладань (1830–1860) старший лейтенант в освободительной борьбе Венгрии, майор в турецкой эмиграции, полковник-мартир объединения Италии. (<i>Ласло Пете</i>)--	580
	БИБЛИОГРАФИЯ	
ЛАСЛО ВЕСПРЕМИ	Workshops of the Partnership for Peace Consortium's Military History Working Group-----	583

HISTÓRIA KÖNYVTÁR • OKMÁNYTÁRAK 1.

Dávid Géza – Fodor Pál

„Az ország ügye mindenek előtt való”

A szultáni tanács Magyarországra
vonatkozó rendeletei
(1544–1545, 1552)

HERMANN RÓBERT

GÁSPÁR ANDRÁS HONVÉD TÁBORNOK

KECSKEMÉTIK A SZABADSÁGHARCBAN IV.

MILITÄRGESCHICHTLICHE MITTEILUNGEN

**Vierteljahresschrift des Instituts und
Museums für Militärgeschichte**

Gründungsjahr: 1888

Chefredakteur: Ferenc Csákváry

Verantwortlicher Redakteur: Gábor Hausner

Leiter der Rubrik Rundschau: Ferenc Pollmann

Redaktionskomitee:

Gábor Ágoston, Tibor Balla, Gábor Bona,
Attila Bonhardt, István Czigány, Tamás
Csikány, Lóránd Dombrády, Tibor Hajdu,
Róbert Hermann (President), József Holló,
Miklós Horváth, Ferenc Lenkefi, József
Lugosi, Imre Okváth, Géza Pálffy, Ferenc
Pollmann, Sándor Szakály, György Székely,
Ferenc Tóth, Aladár Urbán, János Varga J.,
László Veszprémy, József Zachar

Herausgegeben vom Institut und Museum für
Militärgeschichte des Ministeriums für
Landesverteidigung

1014 Budapest I., Kapisztrán tér 2-4.

Postanschrift: Budapest, Pf. 7. H-1250.

Tel.: (36-1)-325-16-00, Fax: (36-1)-325-16-04

Redaktion und Verlagbüro:

1014 Budapest I., Kapisztrán tér 2-4. Postan-
schrift: Budapest, Pf. 7. H-1250.

Tel.: (36-1)-325-16-44, Fax: (36-1)-325-16-46

E-Mail-Adresse: hadtkk@vipmail.hu

Internetversion: www.epa.oszk.hu/hk

Abonnement:

2000,- HUF/Jahr, 500,- HUF/Vierteljahr

Vertrieb:

Magyar Posta Rt. Üzleti és Logisztikai Köz-
pont

Abonnement für das Ausland:

im Büro für Zeitungsabonnements

Központi Hírlap Centrum

1089 Budapest VIII., Orczy tér 1.

Postanschrift: H-1900 Budapest,

E-Mail: hirlapelofizetes@posta.hu

ВОЕННО-ИСТОРИЧЕСКИЙ ВЕСТНИК

**Поквартальный Журнал Института
и Музея Военной Истории**

Год основания: 1888

Главный редактор: Ференц Чакаври

Ответственный редактор: Габор Хаушнер

Ведущий раздела Обзора: Ференц Поллманн

Редакционная коллегия:

Габор Агостон, Тибор Балла, Габор Бона,
Аттила Бонхардт, Иштван Цигань, Тамаш
Чикань, Лоранд Домбради, Тибор Хайду,
Роберт Херманн (председатель), Йозеф
Холло, Миклош Хорват, Ференц Ленкефи,
Йозеф Лугоши, Имре Окватх, Геза Палффи,
Ференц Поллманн, Шандор Сакай, Дьердь
Сексей, Ференц Тотх, Аладар Урбан, Янош
Й. Варга, Ласло Веспреми, Йозеф Захар

Издает: Институт и Музей
Военной Истории

Министерства Обороны

1014 Budapest I., площадь Капистран 2-4

Почтовый адрес: Budapest П/я. 7. H-1250

Tel.: (36-1)-325-16-00, Факс: (36-1)-325-16-04

Редакция и Издательство:

1014 Budapest I., площадь Капистран 2-4

Почтовый адрес: Budapest П/я. 7. H-1250

Tel.: (36-1)-325-16-44, Факс: (36-1)-325-16-46

Адрес E-Mail: hadtkk@vipmail.hu

Электронный вариант: www.epa.oszk.hu/hk

Абонементная плата по подписке:

На 1 год 2000, на 1 квартал 500 форинтов

Распространяет:

Коммерческий и Логистический Центр
А/О Венгерская Почта

Подписка за границей:

В Бюро подписки на газеты

Központi Hírlap Centrum

1089 Budapest VIII., Orczy tér 1.

Почтовый адрес: H-1900 Budapest,

e-mail: hirlapelofizetes@posta.hu.

E számunk tartalmából

„Marsili visszavonulása után sem hagyott fel politikai ideáljainak (rend, boldogság, igazságosság, engedelmesség stb.) kultuszával. Szerette volna a karlócai békekötés előkészítése, a diplomáciai tárgyalások, majd a balkáni határbizottságban végzett munkája során felhalmozott dokumentumokat egy egységes forráskiadvány-sorozatban publikálni, [...] hogy megkönnyítse a továbbiakban a muzulmánokkal való kommunikációt, a politikai, gazdasági és diplomáciai érintkezést. A nagyszabású elképzelés az *Acta executionis pacis* címet viselte volna – ezt előkészítendő rendezte Marsili kötetekbe az iratanyagot. [...] Az *Acta pacis* körvonalainak kibontakozása tehát nem egyszerűen egy újabb, kiadatlan szöveggel gazdagítja a Marsili-életművet, hanem [...] az iratanyag teljességére, szerkezetének szervező elvére ad rálátást [...]. Törvényszerű, hogy Marsili utolsó korszakának nagy látomása, Európa és a muzulmán világ elhatárolásáról és együttéléséről, éppen most kíváncsozik ki a levéltár nyugalmából.”

(Bene Sándor: Acta pacis – béke a muzulmánokkal. Luigi Ferdinando Marsili terve a karlócai béke iratainak kiadására)

„Az interpretáció bizonyos hármasságon belül mozog: a »tényleg« lezajlott események, amiket értelemszerűen soha többé nem ismerhetünk meg a részletek összességében; az azokról született egykorú vagy éppen későbbi leírások, korai történetírói feldolgozások; a modern történész modellezése, aki műholdas térképpel, csillagászati számítógépes programmal a kezében, a korabeli fegyverek rekonstruált hatékonysági mutatóival, újkori katonai szabályzatok felhasználásával játssza újra a történetet, ez esetben az ütközetet, úgy, ahogy az nagy valószínűséggel lefolyhatott. Nyugodtan megteheti, sőt meg is kell tennie, csak módszertani korlátait és felelősségét nem szabad szem elől tévesztenie.”

(Veszprémy László: Középkori hadtörténetírás és forrásai)

„Az ad absurdum vitt ismeretelméleti szkepszisen túl, a másik baj a divatos történettudományos irányzatokkal [...] az, hogy az újdonságot a lényeg elé helyezik. Újdonságot pedig gyakran azzal érnek el, hogy mellékes események és jelenségek jelentőségét nagyítják fel, azt állítva, hogy ezek valójában a lényeg megismeréséhez vezethetnek. [...] E tudatosan provokatív gondolatokat az egyik élvonalbeli amerikai hadtörténész, John Lynn vetette papírra 1997-ben. Amennyiben a magyar olvasó hasonlóságot vél felfedezni az amerikai és a hazai viszonyok között, az nem a véletlen műve. Miként az sem véletlen, hogy a hadtörténetírás magyarországi helyzetét megvitató beszélgetésre csak most, majd tíz esztendővel Lynn 1997-es cikke és a német hadtörténetírás helyzetét értékelő 1998-as konferencia után került sor, vagy hogy a nemzetközi történettudományban egyre gyakoribb a historiográfiai visszatekintés, önreflexió és útkeresés.”

(Ágoston Gábor: Történetírás és hadtörténetírás. Gondolatok a professzionális és népszerű angolszász hadtörténetírásról)